

wie de groep verdere hulp geweigerd had, gedenucieerd bij de *Sicherheits-polizei*; twee kwamen er in het concentratiekamp Amersfoort terecht.¹

Het is onze indruk dat met name de illegale CPN zich beijverd heeft om arbeiders uit Duitsland te houden. Daar werd van de zomer van '40 af geld voor ingezameld en *De Waarheid* gaf onmiddellijk na Seyss-Inquarts verordening van 23 maart '42 een duidelijk parool uit:

'Wat er gedaan moet worden is: in geen geval aanmelden! In geen geval aan een oproeping om naar Duitsland te gaan, gehoor geven! Het huis verlaten en een ander onderdak zoeken! In de bedrijven elke poging om arbeiders te dwingen naar Duitsland te gaan, met de werkstaking beantwoorden . . .! Geen man en geen handslag werk voor Duitsland zij de leuze!!'²

Zo kwam, in de lente van '42, niet alleen de arbeidsinzet maar ook de strijd *tegen* de arbeidsinzet in een nieuwe fase – een fase waarin steeds sterker en juist van die sector uit een belangrijke impuls gegeven zou worden aan verzet en illegaliteit.

¹ Zij werden door omkoping bevrijd. Dat kostte f 500, 'wat voor die tijd nog een heel bedrag was.' (*Ik draag u op . . . Systeem en werk der Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten, getoetst aan de lotgevallen van locale eenheden (Apeldoorn en omgeving)* (1945), p. 117-18) ² *De Waarheid*, 27 april 1942, p. 4.